

Doğu ve Güney Afrika'daki Uluslararası Bir Örgütün Perspektifinden Turizm ve Kalkınma Yardımları

Dominique VERDUGO*
Çeviren: Ufuk TEPEBAŞ

Giriş

SNV, Hollanda Kalkınma Örgütü, otuzun üzerinde gelişmekte olan ülkede faaliyet gösteren yaklaşık 1800 yerel düzeyde organizasyona danışmanlık hizmeti sağlayarak, yoksullukla mücadeleyi desteklemektedir.

SNV, bir toplumda yaşayan tüm insanlara özgürlüklerini ve kendi sürdürülebilir kalkınmalarını elde etme çabalarına destek sağlamaktadır. Danışmanlarımız da bu doğrultuda yerel organizasyonların kapasitelerine katkıda bulunmak suretiyle destek sağlamaktadırlar. SNV'nin amacı, yerel aktörlerin desteklenerek, performanslarının etkinleştirilmesi suretiyle yoksulluğun azaltılması ve iyi yönetişimin sağlanmasıdır.

Yoksulluğun ortaya çıkmasındaki etkenler; farklı sosyal ve kültürel gruplar ile erkekler ve kadınlar arasında kaynaklara erişim konusunda yaşanan adaletsizlik ve güç farkı ile yakından ilgilidir. SNV, temel kalkınma amacının, insanların tercihlerine göre genişlediğine inanmakta; insanların huzurlu, sağlıklı ve zinde bir yaşam sürmeleri için buna uygun bir çevre oluşturulması gerektiğini düşünmektedir.

Yoksullukla mücadelede güçlü teşkilatlara ihtiyaç duyulmakta, muhtaç olan insanların çıkarlarına yönelik yardımda bulunmak ve yoksullukla mücadeleye destek sağlamak suretiyle yapıların değişmesine katkıda bulunmak gerekmektedir. SNV de bu türden alt organizasyonlarla çalışarak, bölgesel düzeyde ve taşra düzeyinde ulusal politikalar ile düzenlemeler, kasabalarda yaşayan insanlar ve toplumlar arasında etkileşim oluşturma işlevi görmektedir. Bu hizmetlerin verilmesi konusunda talepte bulunan müşteriler arasında özel ve hükümetler kuruluşları ve sivil toplum örgütleri yer almaktadırlar.

Söz konusu organizasyonlara, mevcut ulusal ve uluslararası uzmanlar aracılığıyla hizmet verilmektedir. SNV'nin katma değeri, uzmanlarının bir konuya ilişkin vasıflarıyla, örgütsel kalkınma, ortaklık tesis etme ve kurumsal desteğin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır.

Yerel organizasyonların gelişim kapasiteleri, yoksulluğun azaltılmasının sürdürülebilirliği ve iyi yönetişim hususlarında son derece önemlidir. Bu husus, anlaşılır etkilerle bağlantılı olmalı ve başlıca yerel aktörlere, yerel kapasiteyi geliştirmeyi de kapsayacak biçimde odaklanmalıdır. Kapasite gelişimi, ulusal kalkınma stratejisiyle de ilintili olmak zorundadır (Yoksulluğun Azaltılmasına Yönelik Ulusal Strateji ya da diğer). Kapasite geliştirme, kaynakların transferine yönelik olmamakla birlikte, becerilerin kolaylaştırılmasına ilişkindir. Yoksulluğun Azaltılmasına Yönelik Ulusal Strateji'nin makro ve mikro bölümler arasında bir köprü oluşturulmaması durumunda başarısız olması kaçınılmazdır. Ulusal düzeyde politikaların oluşturulmasında uzlaşma, planlama ve kaynaklar, yoksulluğun yerel aktörlerce etkin bir biçimde azaltılması açısından kritik bir öneme sahiptir.

* **Turizm Danışmanı, SNV Ruanda**

Sürdürülebilir Turizm

Yoksulluğun azaltılması hususunda muazzam bir potansiyeli bulunan sürdürülebilir turizm, hükümetlerin yanı sıra Hollanda Kalkınma Örgütü, SNV gibi uluslararası kalkınma ajansları tarafından giderek artan bir biçimde kabul görmektedir.¹ Sürdürülebilir ve yoksul insanların net karını arttırmayı amaçlayan turizm, yoksulluğun önlenmesi amacıyla bölgesel ve ulusal düzeyde gelişen stratejiler ve işbirliği çerçevesinde turizm potansiyelini maksimum kılmaya çalışmaktadır. Az Gelişmiş Ülkeler için turizmden elde edilen gelir, başlıca kaynak olmakla birlikte, bu ülkelerde turizmin gelişiminde sık sık yabancı yatırımcılarla ilgili iltimaslar söz konusu olmaktadır. Kazançlar ise ihtiyaçlar ölçüsünde nadiren paylaşılmaktadır. Ulusal ve yerel hükümetlerin turizm planlarında ve tasarladıkları politikalarda, zenginliğin adil bir biçimde dağıtımına katkıda bulunmaları amaçlanmaktadır. Yerel toplulukların büyük çoğunluğu, turizm endüstrisi fikrini, üretici için sürdürülebilir karın ve güven eksikliğinin hükümet ile kalkınma politikalarının yardımı vasıtasıyla geliştirme çabası içindedir.

Turizmden yararlar sağlanmakta, buna istihdam ve gelir gibi doğrudan çıkarlar da dâhil olmakla birlikte; yoksul insanların net karlarının arttırılması, sigorta miktarı ve cinsi, sevkıyat ve temel hizmetlerin niteliği (su, sağlık koşullarını geliştirme, enerji, sağlık ve eğitim) gibi dolaylı faydalar bulunmaktadır. Bu alanda diğer fayda sağlayanlara bakıldığında ise bu kategoride de turizm piyasa zincirinde yer alan üreticiler ve satıcılar, meyve ve sebze satıcıları, küçük ve orta ölçekli girişimciler, inşaat, teknik yöntemleri tarım alanında uygulayanlar ve finansal kuruluşlar vs. yer almaktadırlar. SNV, yoksulluğun azaltılması konusunda sürdürülebilir turizm yardımlarının maksimum kılınması hususunda ortaklarına yardımcı olmaktadır. SNV, partnerlerinin yeteneklerinin ve yerel ekonomiye katkılarının arttırılmasını, turizm aracılığıyla politika ve strateji geliştirilmesini, toplumun mobilizasyonunu, iş eğitimini ve çevrenin korunmasını amaçlanmaktadır.

Sürdürülebilir Turizm ve SNV

2000 yılından 2006 yılına kadar SNV, kapasite geliştirmeye yönelik proje uygulaması ve turizm temelli bir toplumun oluşturularak sektöre geniş ölçüde katkı sağlamaya çalışmıştır. 2000 yılında 6 ülkede faaliyet gösteren SNV, 2006 yılı itibariyle faaliyet alanını geliştirerek söz konusu ülke sayısını 25'e çıkartmıştır. Yine 2000 yılında 8 olan danışman sayısı, 2006 yılında 40'ın üzerine çıkmıştır. En hızlı gelişimin ise 2004–2005 yılları arasında gerçekleştiği ve bu dönemde 10 olan ülke sayısının 25'e ve 20 olan danışman sayısının da 40'a yükseldiği görülmektedir. 2006 yılının Kasım ayı itibariyle turizm danışmanlarından 10 tanesi Doğu ve Güney Afrika ülkelerinde çalışmaktadır. Bu ülkeler; Etiyopya, Uganda, Kenya, Ruanda, Tanzanya ve Mozambik'tir.

Sürdürülebilir turizme yönelik gelişim hizmetleri, SNV'nin tüm dünyadaki yoksulluğa karşı mücadelesine katkılarının bir bölümünü oluşturmakta, özellikle de Milenyum Kalkınma Hedefleri (MDGs) ile yakından bağlantısı bulunmaktadır. Sürdürülebilir ve yoksul insanların refahını arttırmaya yönelik turizm, doğrudan MDGs'nin ekonomik fayda ve doğal kaynak yönetimiyle ilgili olmakla birlikte, ana görüşü, cinsiyet eşitliği ve HIV/AIDS sorunlarıyla mücadele konusunda fırsatlar sunmaya dayanmaktadır.

¹ SNV'nin Çerçeve Raporu, 2005- 2006

Milenyum Kalkınma Hedefleri	Sürdürülebilir ve yoksul insanların refahını arttırmaya yönelik turizme nasıl katkıda bulunulabilir
1- Sefaletin ve açlığın ortadan kaldırılması	İstihdamın yayılması ve yoksullar ile nüfusun geniş bir kesimi genelinde gelir getirici fırsatların oluşturulması.
3 - Cinsiyet eşitliğinin teşvik edilmesi ve kadınlara yetki verilmesi	Turizm politikalarında, stratejilerde (ulusal ve bölgesel düzeylerde) ve ana görüşlerde cinsiyet önemli bir yer tutmakta, turizm faaliyetlerinde kadınlara yönelik fırsat eşitliğinin sağlanması, kadınlar için liderlik çabaları ve adaletli çalışma koşullarının oluşturulması.
6 - HIV/AIDS ile mücadele	HIV/AIDS ile mücadelenin desteklenmesi. Bunların bulaşımı konusunda bilincin artırılması.
7 - Çevresel anlamda sürdürülebilirliğin sağlanması	Ekonomik teşvikin sağlanması, çevrenin korunması ve bazı değerlere yönelik anlayışın tesis edilmesi, doğal kaynakların önemi, kültürel görünümün, kalabalık nüfusların ve Afrika'ya gelen ziyaretçilerin genellikle gözdesi olan biyolojik çeşitliliğin korunması.
8 - Küresel Ortaklık	Ulusal ve uluslararası ajanslarla birlikte yerel turizm ürünleri piyasasına katkıda bulunulması, yerel ekonomik kalkınmanın artırılması ve ulusal ekonominin geliştirilerek yoksulluğun azaltılması.

SNV, ulusal ve yerel düzeyde faaliyet gösteren organizasyonları desteklemekte, turizm konusunda yardımcı olarak, bunların sorumluluk almalarını, politikalarla ve etkin faaliyetlerle yoksulluğun azaltılmasına çalışmaktadır. Bu tür organizasyonlar, turizm sektöründeki sürekli değişimler karşısında bir araya gelerek fayda sağlayabilmeye çalışmaktadırlar.

Güçlü bir vizyon, SNV'nin Doğu ve Güney Afrika'daki turizm danışmanlarının faaliyetlerini yürütmelerine olanak sağlamaktadır. "Sosyal, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirlik, Afrika'daki turizmin gelişimine yön vermektedir. Ulusal turizm politikaları ve stratejileri, yoksul insanların refahını arttırmaya yönelik turizmin ilkelerini içermektedir. Hükümetler ve özel sektör, elde edilecek faydaların yerel ekonomilere akışının adaletli bir biçimde tahsis edilmesi konusunda işbirliği yapmaktadırlar. Turizm harcamalarının şablonu değişmekte ve durumunda gelişme kaydedilen yoksulların sayısı artmaktadır. Toplumlar, savunmasız azınlıklar, kadınlar ve yerli insanlar turizm sektöründe tam anlamıyla istihdam edememektedirler.

SNV'nin topluma yönelik seferberlik çalışmaları, başlıca yerel yönetimler, milli parkların otoriteleri ve turizm alanındaki iş ortakları ile birlikte yürütülmektedir. SNV, bu tür organizasyonları yerel toplulukların planlama süreçleri ve turizm gelirlerinin yerel topluluklar için maksimize edilmesi hususlarında desteklemektedir. SNV, Sivil Toplum Kuruluşları ile çalışarak, yerel toplulukları başlıca yeni turizm ürünlerinin gelişimi konusunda desteklemektedir. SNV, bu toplulukların turizm sektöründeki anlayışlarını geliştirmekte, söz konusu kesimlerin performansları sürdürülebilir karlar üretmekte, ulusal ve/ veya yerel yönetimlerle ve ziyaretçilerle çalışarak bu alanda güven tesis etmektedir.

Bu alandaki mücadeleler değişmeden sürmekte; yoksul insanların refahını arttırmaya yönelik turizmin gelişiminde ana görüş, yavaş bir sürece ve sürekli gayrete odaklanmakta; kurumsal dönüşüm kısa vadede gerçekleşmemekte; her hükümetin birimleri ve özel sektör yükümlülüklerine ihtiyaç duyulmaktadır.

SNV, bu alanda başlıca örgütlerden biri olarak kabul edilerek, yeryüzündeki yoksul insanların refahını arttırmaya yönelik turizm ile stratejisinin başarıya ulaşması için etkin ittifaklara ihtiyaç duymaktadır. SNV konuya ilişkin hemfikir organizasyonlarla stratejik ittifaklar ve ortaklıklar kurmak istemekte, bu konuda bir sinerji yaratılması ve bütünleştirici faaliyetlere istinaden yoksul insanların refahını arttırmaya yönelik bir yaklaşım sergilemektedir. BM DTÖ², SNV'nin bu konudaki başlıca ortaklarından birisidir.

Afrika'da Turizm³

Son on yıllık süreçte Afrika'ya gelen turist sayısında (uluslararası, bölgesel ve ulusal) artış görülmekte, bugüne kadar keşfedilmeyen ve turistlerin gitmedikleri doğal kaynakların bulunduğu bölgelerin cazibesi artmaktadır. 2006 yılında Afrika, turizm sektöründeki %8,1'lik artış oranıyla, en yüksek oranda artış gösteren kıta kategorisinde dünyanın bölgesel lideri konumuna erişirken, Sahra altı Afrika'daki artış oranı %9,4 olarak gerçekleşmiş, Güney Afrika, Kenya, Mozambik, Svaziland ve Şeyseller söz konusu artış oranında başı çeken ülkeler olmuşlardır. (BMDTÖ, Şubat 2007) Yapılan tahminler doğrultusunda gelecek yıllarda bölgeye gelen turist sayısındaki artışın süreceği belirtilmekte, turizm için yeni fırsatların yaratılmasının, Afrika'daki yoksulluğun azaltılmasına büyük bir katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Son yıllarda Afrika'daki ekonomik koşullarda ve siyasi istikrarda gelişmeler gözlenmekte, bunun bir sonucu olarak turizm için daha olumlu bir ortam oluşmaktadır. Bununla birlikte daha geniş bir alanda altyapı yatırımlarına girilmekte, özellikle konaklama, karayolları ve havaalanı konularında düzenlemeler yapılmaktadır. Bu alandaki gelişim çabalarının sürdürülmesi, bu bölgelerdeki göç hareketlerinin de yavaşlamasını beraberinde getirmektedir.

Sahra altı Afrika'dan büyük uluslararası ve ulusal piyasalara hava yoluyla ulaşımına ilişkin eksiklikler, uluslararası ve bölgesel seyahatleri ciddi bir biçimde etkilemektedir. Ek kısıtlamalar, altyapı, yatırım sermayesi, nitelikli insan kaynakları, hizmetler, turistler için letafetlerdeki birtakım eksikliklerle bazen de uygun olmayan bir görüntü bulunmaktadır.

Hükümetlerin ve özel sektörün, Afrika'nın turizm potansiyeli konusundaki bilinçlerinin arttığı görülürken, taleplerin karşılanmasına çalışılmakta, turizm sektörünün desteklenmesi, çeşitlendirilmesi, birçok ülkede turizm ürünlerinin ve hizmetlerinin pazarlanmasına çalışılmakta, buna karşılık söz konusu girişimler, serbest ve gelişigüzel yatırım çabaları şeklinde nitelendirilmektedir. Bu girişimlerin bazıları başarılı olmakla birlikte, buna karşın birçok beklentinin de gerçekleşmediği, yerel topluluklar arasında hüsrarla sonuçlandığı ve bu bölgelerde yoksulluğun devam ettiği görülmektedir. Yerel topluluklar genellikle ne turizm planlarından haberdar olmakta ne de bu kesimlerin kalkınmalarına etkide bulunmakta, tur rehberi olmak ya da bir otelde ve restorantta çalışmaya hak kazanmak için gerekli eğitim ve öğretim eksikliği söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla bu toplulukların yaşadıkları bölgelerde turizmin gelişim sürecine dâhil edilmeleri, ekonomik fırsatların oluşturulması ve bu konuda istismardan kaçınılması gerekmektedir.

Birçok ülkede çevreye ilişkin altyapının oluşturulmasıyla bilhassa politikalar ve planlamalar düzelmekte; ne var ki, yoksulların refahını arttırmaya yönelik yaklaşımlar konusunda daha fazla bilincin oluşmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Şayet turizm hizmetlerinde ve bu alana yönelik çekim gücünde başarılı olmak ve bu başarıyı sürdürebilmek için taşralı ve yerel

² Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü

³ SNV Afrika Sürdürülebilir Turizm Çerçeve Programı (yayımlanmamış)

yönetimlerle turizmci müteşebbisler arasındaki ortaklık rolünde ve sorumluluklarda diyalog ile şeffaflık gerekmektedir.

İş çevresindeki pazarlama zincirinin gelişimi, hissedar bağlantılarının oluşumu ve iş çevresi hizmetlerinin durumu anahtar sorunlardır. Afrika'da hareketlenmekte olan turizm endüstrisi, iş çevresini de etkilemek için fırsat yaratmakta ve geliştirmektedir.

Afrika turizminin gücü, ürünlerinin çeşitliliği ve gerçekliğiyle birlikte kendi kültürel ve çevresel kaynaklarında yatmaktadır. Eski kültürler, eşsiz doğal parklar ve el değmemiş plajlar, Afrika kıtasının cazibesıyla birlikte turistlere ve Sahra altı Afrika'nın turizmine göreceli üstünlükler sağlamaktadır.

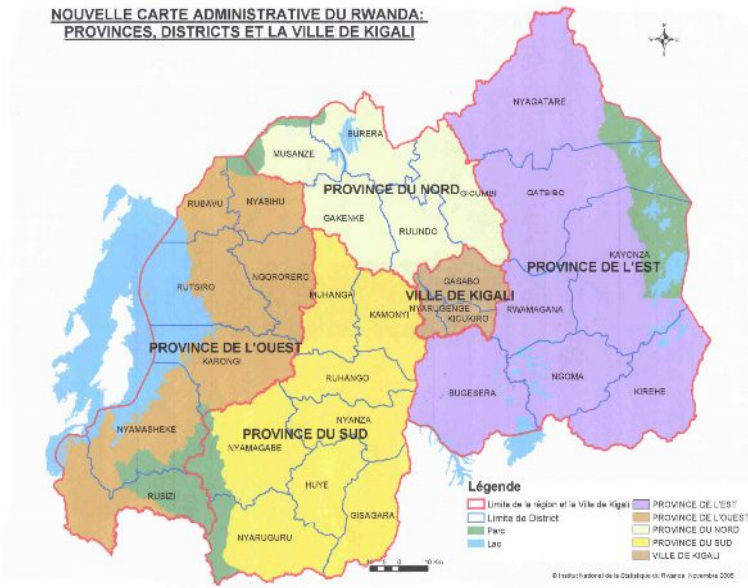
Ruanda'da Turizm⁴

Ruanda için turizm küçük ancak önemli bir sektördür. Yoksulluk ise oldukça korkunç düzeydedir. Bu nedenle ülke turizminde büyük bir mücadele söz konusudur.

Merkezi Afrika'da küçük bir toprak parçasına sahip olan Ruanda, Afrika'nın en büyük iki nehir yolu olan Nil ve Kongo arasındaki sınırda bulunmaktadır. Ülke yüzölçümünün büyük bir bölümü olan 26,338 km² lik bir alanı etkileyici dağlar kaplamakta, en yüksek tepe olan Karisimbi (4,507 m) ve Virunga Dağları'nın Ruanda'daki uzantısını içinde barındıran Volcanoes Ulusal Parkı, türü yok olma tehlikesiyle karşı kaşıya olan dünyanın en yüksek sayıda dağ gorilini bünyesinde barındırmaktadır. Ruanda'nın en büyük gölü olan Kivu Gölünün yanı sıra özellikle Burera, Ruhondo, Muhazi ve Mugesera gibi ülkede çok sayıda göl bulunmaktadır. Ülkenin bilinen en popüler yerlerinden biri olan ve "Bin tepe Diyarı" olarak adlandırılan bölge, Tropik Kaprikorn'daki ekvatorun 75 mil güneyinde, Hint Okyanusunun 880 mil batısında ve Atlantik Okyanusunun ise 1,250 mil güneyinde yer almaktadır. Ruanda'nın kuzeyde Uganda, doğuda Tanzanya, güneyde Burundi ve batıda Demokratik Kongo Cumhuriyeti ile sınırları bulunmaktadır. Ülkenin başkenti Kigali'dir.

⁴ Dominique Verdugo,

Ruanda'nın Siyasi Haritası



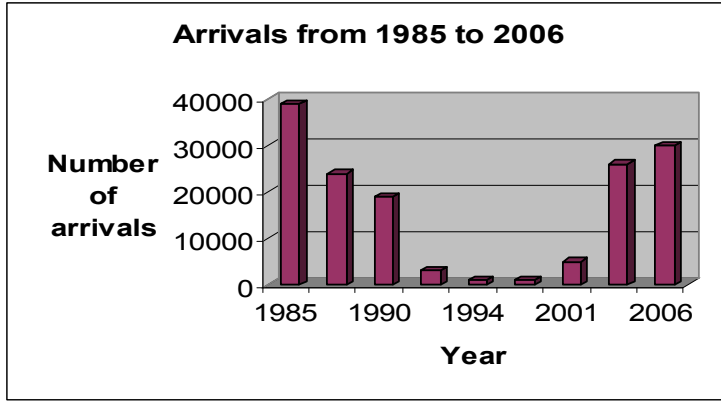
Ruanda ekonomisi halen küçük ve ağırlıklı olarak tarıma dayalı olmakla birlikte, son birkaç yılda siyasi istikrarın da etkisiyle olumlu yönde gelişme kaydetmekte, bu dönemdeki Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla %9,9 gibi etkileyici bir büyüme oranına ulaşmış, aynı dönemde enflasyon %3,2'ye inerken, paranın devalüasyonu yıllık yalnızca %6,5 olarak gerçekleşmiştir. Döviz kontrolleri de artık liberalleştirilmekte ve bankacılık sistemi hareketlenmekte ve gelişmektedir.⁵

Kahve ve çay, Ruanda'nın başlıca ihracat ürünleri arasında yer alırken, madencilik ve turizm sektörü de ülke ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Kahve, ülkenin toplam ihracatında %50'lik pay ile başlıca ihracat ürünü olurken, ormanlık alanlarda yetişen çay, dünyanın en kaliteli çayları arasında yer almaktadır. Uluslararası Turizm Hesapları göz önünde bulundurulduğunda 2005 yılı itibariyle ülkenin bu sektördeki ürün ve hizmet payı %8,9'dur.⁶

1990–1994 döneminden önce, Ruanda'da bir turizm hedefi belirlenmiştir. Ancak maalesef 1994 yılındaki dramatik olaylar ülkenin ekonomisini ve turizm sektörünü oldukça olumsuz yönde etkilemiştir.

⁵ UNDP Ruanda'nın Ülke Profili 2005

⁶ 2006 yılı boyunca Dünya Turizm Örgütü tarafından toplanan veriler.



Ruanda'da Turizm Sektörünün Gelişiminde Görülen Sıkıntılar
Kaynak: ORTPN verileri

Ülkedeki güvenlik ortamının yeniden tesis edilmesiyle birlikte, 2002'den bu yana Ruanda'nın turizm sektöründe tekrar bir canlanma görülmeye başlamıştır. 2003 yılında yeniden uluslararası bir turizm seferberliği başlatılmıştır. Turizm, Ruanda'da halen gelişmekle birlikte, 2004 yılında gelen turist sayısına ve döviz gelirlerine dair hedefler saptanmıştır.⁷ 2005 yılında Ruanda'ya gelen turist sayısı 26,000 olarak hesaplanmıştır. Bu sayı, 1989 yılındaki 24,000 turist sayısından yüksek olmakla birlikte, ülkeye gelen en yüksek turist sayısı 1984 yılında 39,000 olmuş ve bu sayıya bir daha ulaşamamıştır.

Yine 2005 yılına yönelik olarak Ruanda'ya gelen turist sayısında %16'lık bir artış kaydedilirken, Sahra altı Afrika'nın ortalaması ise %13 olmuştur.⁸ Ruanda'nın turizm sektöründeki bu dikkate değer büyüme oranında hükümet stratejilerinin, turizme yönelik altyapı gelişiminin ve teşviklerin büyük önemi bulunmaktadır.⁹ 2010 yılında ülkeye 70,000 uluslararası turist çekilmesi planlanmaktadır. 2006 yılının sonuna doğru bu rakam 30,000'in üzerine çıkmıştır (ORTPN Kasım 2006). 2010 yılı için belirlenen söz konusu hedefe ulaşabilmek için %16 olan artış oranının %20 olması gerekmektedir.

Ruanda'da turizm açısından her mevsim uygun bir iklim bulunmakta ve ortalama hava sıcaklığı 19 derece olmaktadır. Ziyaretçilerin çoğu yağışsız geçen Temmuz ve Ağustos aylarında ülkeye gelmekte, bu dönem zaten Avrupa'da ve Amerika'da tatil dönemine rastlamaktadır. Ruanda'nın henüz kendine özgü istatistikleri ve bilgileri bulunmamaktadır, ancak bu periyodun daha da uzaması riski 2006 yılında dikkatlerden kaçmamıştır.¹⁰ Bununla birlikte iklimsel koşullar turizmi desteklemekte, uluslararası piyasadaki mevcut durum göstergelerine ilişkin analizler, diğerlerinin potansiyelleriyle kıyaslandığında Ruanda'nın turistik konumundan yeterli oranda yararlanamadığını göstermektedir. Ruanda turizminde dağ gorillerine yönelik yüksek oranda kısa süreli ziyaretler gerçekleştirilmektedir.¹¹

Ruanda günümüzde turizm potansiyelini en iyi şekilde kullanmaya çalışmaktadır.

⁷ Ruanda Sınırında 2006

⁸ BMDTÖ (2006) Afrika bu yıl (2006) en çok turist çeken kıta olarak artış oranı bakımından yeniden dünyanın bir numaralı kıtası konumuna yükselmiştir. 2006 yılının Ocak ve Ağustos ayları arasında bölgeye gelen uluslararası turistlerin oranı %9,8 olmuştur. Bu dönemde Sahra altı Afrika'da şimdiye kadar kaydedilen en yüksek artış oranı ise %12,6'dır.

www.world-tourism.org/newsroom/Releases/2006/november/barometer06.htm

⁹ Dünya Bankası- Afrika Özel Sektör Gelişimi, Sayı 16, Temmuz 2006

¹⁰ Bkz. Rosette Rugamba, DG ORTPN (Ekim 2006)

¹¹ Kalma süresi 2004 yılında 4 gün iken, 2006 yılında 4,5 gün olmuştur. (ORTPN 2006)

Ruanda'nın Turizm Ürünleri

Ana ürün: Volcanoes Ulusal Parkı'nda bulunan Dağ Gorilleri

Artan ürünler: (1) Diğer iki ulusal park, özellikle ülkenin Güney Batısında bulunan Nyungwe Ulusal Parkı ve l'Akagera Ulusal Parkı

(2) Volcanoes Ulusal Parkı'ndaki yeni yerler

(3) Kültürel Turizm (gelişmekte)

(4) Kigali Şehir Turu

Kaynak: ORTPN 2006

Ruanda'da Refahın Arttırılmasına Yönelik Turizmin Sonuçları¹²

Ülkenin refahının arttırılmasına yönelik turizm yaklaşımının üç dişlisi bulunmakta, bunlar; ülkeye daha fazla sayıda turist çekilmesi, turistlerin daha yüksek oranda harcama yapmaları ve yoksulluğun azaltılması için daha fazla tüketimin gerçekleşmesidir.

Ruanda'da turizmin gelişimi, ekonomik büyüme ve yoksulluğun azaltılması açısından hayati öneme sahiptir. Söz konusu gelişim, daha fazla turist ve turizm geliri, daha fazla istihdam anlamına gelmektedir. Aynı zamanda önemli olan diğer hususlar ise harcamaların hangi düzeyde yoksullara ulaştığı ve kimlerin katkıda bulunduğudur.

Turizmden sağlanan yerel düzeyde ekonomik faydalar kapsamında resmi olmayan sektörel faaliyetler bulunmakta, bunların başlıcaları ulaştırma (karayolu ve göl), el sanatların, rehberlik konusu ve diğer alanlar şeklinde sıralanarak az da olsa bir katkı sağlamakta, ancak bunun yanı sıra kültürel dans, toplu turlar, pansiyonculuk ve gıda sektörü hızla gelişmektedir. Bu mevcut faydalarda doğru ve detaylı bilginin eksikliği bulunmaktadır. SNV, 2006 yılında ortaklarından biriyle birlikte kısa bir analizde bulunmuştur. Bir günlük şehir turu, üç kişiden oluşan bir grup tarafından 80 dolar civarında bir maliyete karşılık gelmekte ve doğrudan 51 kişiye ulaşmaktadır. Bu grubun dört günlük Ruanda gezisinin maliyeti 3,000 doların altında olmaktadır.

Turizm sektörü günümüzde gelişme kaydederken, Ruanda'da konuya ilişkin olumlu düşünceler ve yatırımlar görülmekte, yoksullar için fırsatların maksimize edilmesine yönelik yaklaşımlar geliştirilmektedir. Yeni bir endüstrinin oluşturulması iyi bir fırsat, bölgede iyi bir modelin oluşması ve yoksulluğun azaltılması konusunda önemli bir başlangıç teşkil etmektedir. Bunu yönlendirecek birçok politika ve strateji bulunmaktadır. Bunların birçoğunun uygulanmasına da şimdiden başlanmış bulunmaktadır. Son dönemlerde turizm alanında önemli kamu ve özel sektör yatırımları yapılmaktadır. Ruanda'nın kaynaklarının tüm örnekleri henüz gerçekleşmiş fakat turizm sektöründe yeni fırsatlar ortaya çıkmaktadır. Ülkede güvenlik durumunun yeniden tesis edilmesinden bu yana, Ruanda'nın turizm endüstrisi ümit verici bir biçimde tecrübe kazanmakta, ekonomik büyümeye ve yoksulluğun azaltılmasına doğru bir gidişat söz konusu olmaktadır.

Ruanda'nın turizm alanında hızlı bir değişim süreci yaşadığı şüphe götürmemektedir.

¹² Dominique Verdugo (2007) Ruanda'da Turizmin Bölgesel Etkilerinin Arttırılmasında Hükümetin Teşviklerinin Analizi. SNV



Kuzey Ruanda'da yerel tur rehberinin turistik ziyaretçilere göstermiş olduğu hasır dokuma.
© Dominique Verdugo (2006)